

Initiatief raadsvoorstel

Onderwerp: Verordening rekenkamer, profielschetsen voorzitter en leden van de rekenkamer, uitgangspunten relatie raad-rekenkamer

Datum raadsvergadering		Ambtenaar	T. Kunis
Registratienummer		Telefoon	06-10107978
Portefeuillehouder(s)		E-mailadres	tkunis@velsen.nl

Voorgesteld raadsbesluit

- 1) De Verordening Rekenkamer Velsen 2023 vast te stellen
- 2) De profielschetsen voor de voorzitter en de leden van de rekenkamer vast te stellen
- 3) De notitie 'Uitgangspunten relatie raad-rekenkamer' vast te stellen
- 4) Het bedrag van €17.000 incidenteel voor onderzoeken in 2024 op te nemen, waarbij in 2024 een evaluatie plaatsvindt in hoeverre deze middelen toereikend zijn.
- 5) De vergoeding van de voorzitter van de rekenkamer te zetten op €500,- per maand en voor de leden €400,- per maand, deze jaarlijks te indexeren op basis van de rechtspositie politieke ambtsdragers en de kosten van €15.600,- structureel op te nemen in de vergoedingen voor de leden van de rekenkamer door deze kosten te herverdelen in het raads- en griffiebudget ten behoeve van het budget van de rekenkamer.

Samenvatting

Op 1 januari 2023 is de Wet versterking decentrale rekenkamers ingegaan. Gemeenten moeten vóór 1 januari 2024 hun rekenkamer inrichten in lijn met de wetswijziging. Op 28 juni heeft de gemeenteraad van Velsen besloten dat de Rekenkamer Velsen zal bestaan uit een voorzitter en twee externe leden, conform het voorzittersmodel. Ook heeft de raad op dat moment het ambitieniveau van de rekenkamer vastgesteld.

Dit voorstel bestaat uit vier onderdelen. Ten eerste is er een nieuwe verordening op de rekenkamer opgesteld, in lijn met de Wet versterking decentrale rekenkamers en het raadsbesluit van 28 juni met betrekking tot de transitie van de rekenkamer. Ten tweede zijn er profielschetsen opgesteld voor de voorzitter en de leden van de rekenkamer. Op basis van deze profielschetsen kan de werving en selectie worden opgestart. Ten derde is een notitie opgesteld met betrekking tot de relatie tussen de gemeenteraad en de rekenkamer. Dit ziet toe op de onderwerpselectie, de bespreking en waar nodig evaluatie van het functioneren van de rekenkamer en het benutten van de inhoudelijke expertise van de raad. Tot slot worden de financiële consequenties van de inrichting van de rekenkamer volgens het raadsbesluit van 28 juni en het realiseren van het ambitieniveau verwerkt.

Inleiding

De taak van de rekenkamer is, volgens artikel 182 van de Gemeentewet, het onderzoeken van de doelmatigheid, doeltreffendheid en rechtmatigheid van het door het gemeentebestuur gevoerde beleid. De rekenkamer is een belangrijke hulptroep van de gemeenteraad, met name waar het gaat om de controlerende rol van de raad. Op 1 januari 2023 is de Wet versterking decentrale rekenkamers ingegaan. Een belangrijk aspect van de wetswijziging is dat raadsleden niet langer lid mogen zijn van de rekenkamer. Op 28 juni 2023 heeft de gemeenteraad van Velsen besloten over de inrichting en het ambitieniveau van de rekenkamer.

Dit raadsvoorstel is een vervolgstap op dit besluit. Om de rekenkamer per 1 januari 2024 in lijn met de wetswijziging en het raadsbesluit in te richten moet er een nieuwe verordening worden vastgesteld. Voor de personele invulling van de rekenkamer moeten profielschetsen voor de voorzitter en de leden worden vastgesteld, zodat de werving en selectie op basis hiervan kan plaatsvinden. De profielschetsen zijn tot stand gekomen met ondersteuning van de griffie, op basis van de eerdere gesprekken met de rekenkamercommissie over de transitie van de rekenkamer en overleg met de huidige voorzitter en extern lid van de rekenkamercommissie. Verder wordt voorgesteld om een aantal uitgangspunten met betrekking tot de relatie tussen de raad en de rekenkamer vast te stellen. Tot slot worden de financiële consequenties behandeld.

Beoogd doel en effect van het besluit

Het doel van het besluit is:

1. Door middel van een nieuwe verordening de rekenkamer zo in te richten dat deze in lijn is met de Wet versterking decentrale rekenkamers en de op 28 juni 2023 door de raad gekozen inrichting van de rekenkamer
2. De profielschetsen voor de voorzitter en de leden van de rekenkamer vast te stellen zodat de procedure van werving en selectie kan worden opgestart, met als doel de leden van de rekenkamer voor 1 januari 2024 te (her)benoemen
3. Als raad voorkeuren uit te spreken over de relatie tussen de raad en de rekenkamer, zodat een goede relatie tussen de raad en zijn instrument blijft gewaarborgd zodra er geen raadsleden meer lid kunnen zijn van de rekenkamer
4. Een toereikend budget voor de rekenkamer ter beschikking te stellen, zodat de vergoedingen voor de leden van de rekenkamer gedekt zijn en er voldoende onderzoeksbudget resteert om het vastgestelde ambitieniveau te realiseren

Argumenten

Het vaststellen van een nieuwe verordening is noodzakelijk vanwege de Wet versterking decentrale rekenkamers en om uitvoering te geven aan het raadsbesluit over de transitie van de rekenkamer van 28 juni 2023.

Door de profielschetsen voor de voorzitter en de leden van de rekenkamer vast te stellen kan de raad verder sturen op de invulling van de rekenkamer op een manier die past bij de vastgestelde vorm en het ambitieniveau. De taakverdeling tussen de voorzitter en de leden is gericht op het realiseren van het vastgestelde ambitieniveau.

Verder wordt voorgesteld een aantal uitgangspunten met betrekking tot de relatie tussen de raad en de rekenkamer vast te stellen. Voorheen was deze relatie geborgd doordat raadsleden lid waren van de rekenkamercommissie. Het verzelfstandigen van de rekenkamer versterkt haar onafhankelijke positie, maar roept de vraag op hoe de gemeenteraad de verbinding met zijn eigen instrument kan blijven behouden. Daarom is het van belang dat de raad bewust nadenkt en uitspraken doet over hoe de relatie tussen raad en rekenkamer wordt vormgegeven.

Alternatieven

De huidige verordening op de rekenkamercommissie vervalt van rechtswege op 1 januari 2024. Als de raad de voorliggende verordening niet vaststelt, heeft Velsen per 1 januari 2024 geen rekenkamer, waarmee niet wordt voldaan aan artikel 81a van de Gemeentewet. Geen rekenkamer instellen is dus geen alternatief.

De mogelijke alternatieven binnen de verordening zijn beperkt, omdat dit een uitwerking is van het eerdere raadsbesluit over de transitie van de rekenkamer. Wat betreft de profielschetsen voor de

voorzitter en de leden van de rekenkamer heeft de raad uiteraard de mogelijkheid om andere accenten te leggen, binnen de eerder door de raad vastgestelde en juridische kaders ten aanzien van de rekenkamer. Dit geldt ook voor de uitgangspunten met betrekking tot de relatie tussen de raad en de rekenkamer.

Risico's

Het risico dat gepaard gaat met het niet vaststellen van de voorliggende verordening op de rekenkamer, is dat Velsen dan per 1 januari 2024 niet aan artikel 81a van de Gemeentewet voldoet, omdat Velsen dan geen rekenkamer meer heeft. De huidige Verordening op de Rekenkamercommissie (2007) vervalt namelijk van rechtswege op 1 januari 2024.

Het niet vaststellen van profielschetsen voor de voorzitter en de leden van de rekenkamer gaat gepaard met het risico dat de geworven leden niet goed aansluiten bij de Rekenkamer Velsen, waardoor het realiseren van het ambitieniveau wordt bedreigd.

Als de gemeenteraad geen uitgangspunten voor de relatie tussen de raad en de rekenkamer vaststelt, loopt de raad het risico de verbinding met zijn eigen instrument te verliezen. Dit kan een negatief effect hebben op het nut van het werk van de rekenkamer voor de raad, en daarmee de controlerende rol van de raad verzwakken.

Programma

N.v.t.

Kader

Met het raadsbesluit 'Transitie rekenkamer', d.d. 28-06-2023, heeft de gemeenteraad van Velsen gekozen om de rekenkamer in te vullen volgens het voorzittersmodel en daarbij een ambitieniveau voor de rekenkamer vastgesteld.

Artikelen 81a tot en met 81o van de Gemeentewet hebben betrekking op het instellen en functioneren van de rekenkamer.

Artikelen 182 tot en met 185a van de Gemeentewet hebben betrekking op de bevoegdheden van de rekenkamer.

Inspraak, participatie etc.

N.v.t.

Financiële consequenties

Het vormgeven van de rekenkamer volgens het raadsbesluit van 28 juni 2023 en het realiseren van het vastgestelde ambitieniveau heeft financiële consequenties.

In 2020 heeft het Ministerie van BZK onderzoek¹ laten doen dat moet leiden tot een effectieve invulling van de lokale rekenkamer. Het is nuttig om deze aanbevelingen mee te wegen om ook voor Velsen tot een passend budget te komen. Voor gemeenten tussen de 50.000 en 90.000 zijn de volgende aanbevelingen opgesteld:

- Dat minimaal 3 onderzoeken gewenst zijn (uiteraard ook op te delen naar bijvoorbeeld twee onderzoeken en twee kleinere activiteiten)
- De directe kosten per onderzoek nemen toe in de trend van minimaal € 24.000 tot € 28.000; kleinere onderzoeksactiviteiten bedragen weer ongeveer de helft: €12.000 tot € 14.000.

---

¹ <https://www.raadsleden.nl/sites/www.raadsleden.nl/files/documenten/inspiratiekaderslokalerekenkamers.pdf>

- De overheadkosten bedragen minimaal 32%.

Deze indicaties resulteren in minimaal:

- € 72.000 tot € 84.000 directe onderzoekskosten
- € 34.000 tot € 39.500 overhead kosten/kosten secretaris

Dus een minimaal noodzakelijke aanwezigheid eist volgens deze indicaties afgerond een budget van € 106.000 tot € 123.500 per jaar.

Momenteel is het budget van de rekenkamercommissie als volgt opgebouwd:

1. De rekenkamercommissie heeft een budget voor onderzoeken van €56.000 per jaar.
2. De bezoldiging van de externe leden van de rekenkamercommissie is €5316,48 per jaar en komt ten laste van het budget van de raad.
3. De inzet van de secretaris komt ten laste van de griffie voor een bedrag van €35.666,40.

Het totaal van bovenstaande posten is €96.982,88. Dat betekent dat het huidige budget van de rekenkamercommissie lager is dan het minimum wat volgt uit het bovengenoemde onderzoek.

Met de verzelfstandiging van de rekenkamer zijn de eisen aan de rekenkamer toegenomen. Dit heeft op een aantal manieren effect op het benodigde budget:

1. De verwachting is dat de rekenkamer minimaal drie onderzoeken per jaar gaat opleveren. Het huidige onderzoeksbudget is daarvoor niet toereikend. De uitvoering hiervan komt met een gemiddelde van €25.000 per onderzoek uit op €75.000. Daarom wordt voorgesteld om het budget met €17.000 op te hogen, van €56.000 naar €75.000. Van de secretaris mag onder meer worden verwacht dat kleinere onderzoeksacties en adviezen waaronder het opstellen van briefadviezen en agenderingsverzoeken aan de raad opgepakt worden. Komend jaar wordt dan geëvalueerd of het budget toereikend is. Het budget zal voor 2024 nog gedekt kunnen worden uit de onderuitputting van de begroting van de raad en griffie. Voor 2025 wordt dan definitief bepaald welk bedrag structureel opgenomen moet worden.
2. De rekenkamer krijgt een extra lid. De bezoldiging van de leden van de rekenkamer wordt verhoogd om in pas te lopen met landelijke lijn voor deze gemeentegrootte. Als leidraad geldt €500,- voor de voorzitter en voor een lid €400,- per maand, gebaseerd op 8-12 uur per maand. (vergaderingen, voorbereiding, beoordelen onderzoeken, adviezen e.d. en overige zaken).² De extra kosten voor het toevoegen van een lid van de rekenkamer en de ophoging van de kosten worden totaal op €15.600 geraamd. Deze kosten worden gedekt uit de toelage voor raadsleden die zitting hebben in de rekenkamercommissie die komt te vervallen.
3. De kosten voor de secretaris rekenkamer van €68.400,- worden door de griffie gedekt.

Het totaal budget voor de rekenkamer (kosten onderzoek, leden, secretaris) komt daarmee op €140.000,- en is daarmee voldoende om de rekenkamer inclusief de extra taken op te kunnen vangen. Door verschuivingen in het budget van de griffie is dit budget beschikbaar zonder toevoeging van middelen.

Deze verschuivingen in budget wordt verwerkt in de begroting van de raad en griffie. Eind 2024 volgt een evaluatie van het budget en wordt bezien of nog aanvullende middelen nodig zijn.

Uitvoering van besluit

Na vaststelling zal de nieuwe verordening per 1 januari 2024 in werking treden.

Na vaststelling van de profielschetsen zal het vervolgproces voor de werving en selectie van de rekenkamerleden worden opgestart door de secretaris van de rekenkamer en de griffie. De raad is daarbij voornemens om de huidige voorzitter en het huidige externe lid van de rekenkamercommissie te benoemen als voorzitter en lid van de rekenkamer. Hiervoor volgt nog

² De bezoldiging is gebaseerd op vergelijkbare gemeenten, zoals Alphen aan den Rijn

GEMEENTE VELSEN

een voorstel in de vergadering van eind november. Het in de praktijk brengen van de uitgangspunten voor de relatie tussen de raad en de rekenkamer is bij de verzelfstandigde Rekenkamer Velsen belegd vanaf 1 januari 2024.

Bijlagen - onderdeel uitmakend van het besluit

---

1. Verordening Rekenkamer Velsen 2023
2. Profielschets voorzitter Rekenkamer Velsen
3. Profielschets leden Rekenkamer Velsen
4. Notitie uitgangspunten relatie raad-rekenkamer

Bijlagen - bijgevoegd als achtergrondinformatie

---

1. Raadsbesluit 'Transitie rekenkamer', d.d. 28-06-2023
2. Advies presidium 'Rekenkamer Velsen – Van rekenkamercommissie naar rekenkamer', d.d. 6 juni 2023

De Fractievoorzitters

J. Bleekman	Velsen Lokaal
S.M.N. De Ruig	D66V
C. Schollink	VVD
I. Sitompul	GroenLinks
A. Karateke	PvdA
L. Kwant	LGV
C. Sintenie	CDA
S. Scholts	Forza!
T. Panis	FvD
F. Cornet	CU
F. Bal	Liberaal Blauw